

Препоръка към Комисията за финансов надзор
относно надзорната оценка на
платежоспособността на застрахователните и
презастрахователните предприятия

ЗА ПОВЕРИТЕЛНО ПОЛЗВАНЕ ОТ ЕИОРА
ЕИОРА-BOS-24-521
3 януари 2025 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ И ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

1. В съответствие с член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1094/2010¹ (Регламент за ЕИОРА), ЕИОРА отправя препоръка до Комисията за финансов надзор (Комисия за финансов надзор (КФН)) в България. КФН е компетентен орган по смисъла на член 4, параграф 2 от Регламента за ЕИОРА.
2. Настоящата препоръка се основава на Директива 2009/138/ЕО² (Директива Платежоспособност II) и Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията³.
3. Като се има предвид, че настоящата препоръка се отнася до специфична ситуация в контекста на процеса на надзорен преглед на КФН, ЕИОРА не проведе открита обществена консултация и не поиска становище от Групата на участниците от сектора на застраховането и презастраховането.

2. КОНТЕКСТ

4. КФН беше помолена от надзорния орган на застрахователно предприятие — цедент, да предостави информация за платежоспособността на българско презастрахователно предприятие, лицензирано от КФН съгласно член 14 от Директива Платежоспособност II.
5. Искането за проверка на платежоспособността последва подписването на презастрахователен договор между застрахователното предприятие — цедент, и българското презастрахователно предприятие. В този презастрахователен договор застрахователното предприятие — цедент, прехвърля почти всички свои застрахователни пасиви и активи на българското презастрахователно предприятие като презастрахователна премия. Прехвърлените активи включват вземания по презастрахователни договори във връзка със суми, които се очаква да бъдат възстановени от застрахователното предприятие — цедент, от пул от презастрахователни предприятия от ЕС и извън ЕС (презастрахователен пул).
6. Спазването на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП) от страна на българското презастрахователно предприятие беше от решаващо значение, тъй като в съответствие с член 211, параграф 2, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, за да може презастрахователният договор да бъде взет предвид като техника за намаляване на риска в основното капиталово изискване за платежоспособност на застрахователното предприятие — цедент, презастрахователното предприятие трябва да спазва КИП.
7. КФН уведоми надзорния орган на застрахователното предприятие — цедент, че въз основа на предоставената от българското презастрахователно предприятие симулация

---

¹ Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 година за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48—83)

² Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1—155).

³ Делегиран регламент (ЕС) № 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 година за допълнение на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 12, 17.1.2015 г., стр. 1—797).

на платежоспособност, която беше прегледана от КФН за съответствие, българското презастрахователно предприятие спазва КИП.

8. При симулацията на платежоспособност се счита, че правата на застрахователното предприятие — цедент, върху неговите вземания по презастрахователни договори са били прехвърлени на българското презастрахователно предприятие. Тези вземания по презастрахователни договори бяха признати като активи във финансовото състояние на българското презастрахователно предприятие и съответният ефект на намаляване на риска беше взет предвид при изчисляването на КИП на българското презастрахователно предприятие.
9. За да признае положителното въздействие на горепосочените вземания по презастрахователни договори върху финансовото състояние и платежоспособността на българското презастрахователно предприятие, КФН използва като доказателство копията от уведомленията, изпратени от застрахователното предприятие — цедент, до някои презастрахователни предприятия, които са част от презастрахователния пул. КФН разгледа и копие от писмото на презастрахователния посредник, адресирано до българското презастрахователно предприятие, в което се посочва, че той е уведомил останалите презастрахователни предприятия в презастрахователния пул. Презастрахователният посредник посочва, че към момента на издаване на писмото не е получил никакви възражения от страна на презастрахователния пул по отношение на прехвърлянето на вземания по презастрахователни договори.
10. Вследствие на искане за разследване на нарушение на правото на Съюза съгласно член 17 от Регламента за ЕИОРА, ЕИОРА разгледа надзорната оценка на КФН относно прехвърлянето на вземания по презастрахователни договори. В този контекст ЕИОРА се свързва със съответните надзорни органи на презастрахователните предприятия от ЕС, които са част от презастрахователния пул и за които се твърди, че са уведомени от презастрахователния посредник.
11. ЕИОРА получи обратна информация от тези надзорни органи. Едно от презастрахователните предприятия заяви, че не е било уведомено. Другите две презастрахователни предприятия са били уведомени от презастрахователния посредник (едното от тях е било уведомено само един ден, преди посредникът да издаде писмото до българското презастрахователно предприятие), но са изчаквали допълнителна информация или са считали, че прехвърлянето не променя страните по договора. Следователно тези презастрахователни предприятия са заявили, че не са знаели или не са дали съгласие за прехвърлянето на вземания по презастрахователни договори.

3. КОНСТАТАЦИИ

12. Съгласно член 29 от Директива Платежоспособност II надзорът трябва да се основава на насочен към бъдещето и рисково ориентиран подход и трябва да включва редовна проверка на правилното функциониране на застрахователната или презастрахователната дейност и на спазването на надзорните правила от страна на застрахователните и презастрахователните предприятия.
13. Съгласно член 36 от Директива Платежоспособност II от надзорните органи се изисква да разглеждат и оценяват спазването от страна на застрахователните или презастрахователните предприятия на законовите, подзаконовите и административните разпоредби, приети съгласно Директива Платежоспособност II.

14. В този контекст ЕЮРА счита, че не са налице достатъчно подкрепящи доказателства, за да може КФН да признае същественото положително въздействие на вземанията по презастрахователни договори, за които се твърди, че са прехвърлени от застрахователното предприятие — цедент, върху финансовото състояние и платежоспособността на българското презастрахователно предприятие.
15. Неотчитането на вземанията по отношение на презастрахователните предприятия, които са предоставили обратна информация на ЕЮРА, би довело до ситуация с отрицателни собствени средства в българското презастрахователно предприятие към референтната дата на проверката на платежоспособността от страна на КФН.
16. Освен това прегледът на КФН за съгласуваност не постави под въпрос прилагането на изискванията за договорните граници, определени в членове 17 и 18 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, нито постави под въпрос начина, по който е изчислено КИП за общозастрахователния подписвачески риск, като се имат предвид изискванията на член 116 от същия делегиран регламент.
17. Поради това прегледът от страна на КФН на симулацията на платежоспособността, предоставена от българското презастрахователно предприятие, е опорочен. Този пропуск означава, че надзорният орган на застрахователното предприятие — цедент, не е могъл да приложи член 211, параграф 2, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията. Това би могло да осигури допълнително правно основание за надзорна намеса от страна на надзорния орган на застрахователното предприятие — цедент.
18. ЕЮРА заключава, че КФН не е изпълнила правилно своите задачи в съответствие с изискванията на Директива Платежоспособност II. Прегледът на КФН за съгласуваност на симулацията на платежоспособността се счита за твърде повърхностен и неотразяващ дължимата грижа, която се очаква от даден надзорен орган при проверката на платежоспособността на поднадзорно лице, пропорционална на естеството, мащаба и сложността на тази ситуация.
19. Трябва да се добави, че ЕЮРА и компетентните органи, включително КФН, са определили и публикували ключовите характеристики на висококачествения и ефективен надзор, а един от основните принципи на общата надзорна култура е „оспорващ, скептичен и ангажиран надзор“. Това изисква от надзорните органи да поставят под въпрос оценките на предприятията и да оспорват техните заключения и процеси на вземане на решения.
20. Времевите ограничения не намаляват отговорностите на надзорните органи, от които се изисква да предприемат действия въз основа на риска с оглед на защитата на титулярите на полици и бенефициерите.
21. В този контекст целта на настоящата препоръка съгласно член 16, параграф 1 от Регламента за ЕЮРА е да призове КФН да преразгледа своя процес на надзорен преглед за оценка на платежоспособността на застрахователните и презастрахователните предприятия. В съответствие с член 29 от Директива Платежоспособност II, КФН следва да осигури, прилагайки насочен към бъдещето и рисково ориентиран подход, пропорционален на естеството, мащаба и сложността на предприятието, редовна проверка на спазването на законовите, подзаконовите и административните правила, приети съгласно Директива Платежоспособност II, от страна на застрахователните или презастрахователните предприятия и групи.
22. ЕЮРА разглежда използването на алтернативни инструменти, например извършване на проучване, партньорска проверка и/или използване на други инструменти за сближаване. Тъй като установеният проблем е свързан с конкретен надзорен случай, който междувременно е бил приключен, и се отнася до пропуск в процеса на надзорен

преглед на конкретен надзорен орган, ЕЮРА счита, че индивидуална препоръка съгласно член 16, параграф 1 от Регламента за ЕЮРА би била по-целесъобразна, пропорционална и подходяща за гарантиране на ефикасни и ефективни надзорни практики и за насърчаване на общото, единно и последователно прилагане на правото на Съюза.

4. ПРЕПОРЪКА

23. КФН следва да преразгледа своя процес на надзорен преглед по отношение на проверката на платежоспособността на застрахователните или презастрахователните предприятия и групи, за да гарантира, прилагайки насочен към бъдещето и рисково ориентиран подход, пропорционален на естеството, мащаба и сложността на предприятието, непрекъснатото спазване на изискванията за платежоспособност на Директива Платежоспособност II.
24. Прегледът на платежоспособността на застрахователно или презастрахователно предприятие е основна задача на всеки надзорен орган, която не може да се основава на обикновена проверка на съответствието, а вместо това включва, следвайки основан на риска подход, пропорционален на естеството, мащаба и сложността на предприятието, надлежно оспорване на заключенията на застрахователните или презастрахователните предприятия и групи. За тази цел, когато е необходимо, КФН следва да получи подходящи подкрепящи доказателства.
25. При предоставяне на информация от трети страни, КФН следва да извършва подходяща проверка на точността на тази информация въз основа на рисково ориентиран подход, пропорционален на естеството, мащаба и сложността на предприятието.

5. ПРАВИЛА ЗА НОРМАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОКЛАДВАНЕ

26. В настоящия документ се съдържат препоръки, издадени съгласно член 16, параграф 1 от регламента за ЕЮРА. В съответствие с член 16, параграф 3 от Регламента за ЕЮРА, компетентните органи и финансови институции трябва да полагат всички възможни усилия, за да спазват насоките и препоръките.
27. КФН следва да потвърди пред ЕЮРА дали спазва или възнамерява да спазва настоящата препоръка в срок от два месеца след издаването на преводната ѝ версия, като посочи причините за неспазване.
28. При липса на отговор в този срок ще се счита, че КФН не спазва изискването за докладване и това ще се докладва.

Съставено във Франкфурт на Майн на 3 януари 2025 година.

За Съвета на надзорниците

Petra Hielkema

Председател

EIOPA

Westhafen Tower, Westhafenplatz 1

60327 Frankfurt – Германия

Тел. + 49 69-951119-20

info@eiopa.europa.eu

<https://www.eiopa.europa.eu>